

Zpráva o nálezu antibiotik v medech zpracovávaných společností Včelpo, spol. s r.o.

Na základě kontroly Státní zemědělské a potravinářské inspekce bylo v medu šarže DMT (datum minimální trvanlivosti) 27. 4. 2018 (Med květový lesní) nalezeno antibiotikum chloramfenikol v koncentraci 0,13 µg/kg (laboratoře Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv). Mimořádnými veterinárními opatřeními číslo SVS/2015/122322-B bylo Krajskou veterinární správou Státní veterinární správy pro Jihomoravský kraj nařízeno stažení této šarže. Po doplnění vyšetření z té samé šarže ve Státním veterinárním ústavu Jihlava zjištěna rezidua antibiotik streptomycin v koncentraci 12,3 µg/kg a sulfathiazol v koncentraci 18 µg/kg. Dále bylo antibiotikum chloramfenikol prokázáno v šaržích DMT 11. 8. 2018 (Med květový) v koncentraci 0,05 µg/kg a DMT 3. 8. 2018 (Med květový lesní) v koncentraci 0,04 µg/kg. Dále bylo zjištěno, že vzorek medu od dodavatele Radka Bílého deklarovaný jako český obsahoval antibiotikum metronidazol v koncentraci 1,1 µg/kg. Stejně jako chloramfenikol je metronidazol zakázanou látkou dle nařízení Komise (EU) č. 37/2010 o farmakologicky účinných látkách, která se nesmí v potravinách nacházet v žádném množství. Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí byla dále prokázána antibiotika v dalších šaržích medu firmy Včelpo, spol. s r.o. deklarovaných jako med pocházející z území ČR, EU a mimo EU, a to sulfadimidin a sulfathiazol (skupina sulfonamidů) a streptomycin (DMT 19.8.2018, 20.8.2018, 27.4.2018, 22.7.2018, 21.8.2018, 11.8.2018, 22.8.2018, 13.7.2018, 16.6.2018, 19.8.2018, 13.10.2018, 5.8.2018, 5.6.2018, 3.8.2018, 3.7.2018, 12.5.2018, 8.7.2018, 23.6.2018, 4.8.2018, 21.8.2018, 17.7.2018, 13.7.2018, 6.3.2018, 2.9.2018, 26.8.2018). Údaje jsou čerpány z rozhodnutí KVS pro Jihomoravský kraj č. SVS/2015/127492-B a oficiálních stránek Státní zemědělské a potravinářské inspekce (www.szpi.gov.cz). Na základě citovaného rozhodnutí KVS pro Jihomoravský kraj pozastavila dne 25.11.2015 distribuci všech šarží medů, které byly uskladněny ve společnosti Včelpo, spol. s r.o. do doby, než budou k dispozici negativní výsledky na přítomnost antibiotik vyšetřené akreditovanou laboratoří.

Předsednictvo Republikového výboru (PRV) ČSV, z. s. se vzniklou situací zabývalo na jednání mimořádné valné hromady dne 20. 11. 2015 a přijalo následující opatření:

1. Stanovilo komisi ve složení JUDr. Brückler, doc. Hrabák, MVDr. Pantůček, Dr. Kamler, která provede šetření ve společnosti Včelpo, spol. s r.o., včetně komisionálního odběru vzorků s cílem:
 - a. zjištění původu medu dotčených šarží, včetně provedení analýz původu medu alespoň na úrovni pylové analýzy, lépe doplnit NMR (nukleární magnetická rezonance);
 - b. ve spolupráci s právníčkou společnosti provést prověrku dodavatelských smluv s ohledem na zajištění kvality medu a zodpovědnosti za uvedení nepravdivých údajů;

- c. ve spolupráci s právníckami společnosti a ČSV provést revizi ekonomických a právních dokumentů společnosti Včelpo, spol. s r.o.;
 - d. ve spolupráci s právníckami společnosti a ČSV prověřit možnosti vymáhání finančních ztrát po konkrétních vinících;
2. uložilo vedení Včelpo, spol. s r.o. přijmout opatření pro odběr vzorků z každého přepravního obalu a jejich depozici v zapečetěných vzorkovnicích u dodavatele a ve společnosti po nezbytně nutnou dobu;
 3. uložilo vedení Včelpo, spol. s r.o. zajistit do budoucna objektivní odběr vzorků a jejich vyšetření na přítomnost antibiotik v akreditované laboratoři;
 4. uložilo vedení společnosti zvážit investice do skladových prostor tak, aby bylo možné deponovat zpracovaný med po dobu do obdržení výsledků laboratorního vyšetření;
 5. uložilo vedení Včelpo, spol. s r.o. připravit obchodní plán společnosti s ohledem na kontrolu kvality medu;
 6. uložilo řediteli Včelpo, spol. s r.o. vyčíslit finanční ztráty z aféry týkající se antibiotik;
 7. uložilo řediteli Včelpo, spol. s r.o. připravit plán krizové komunikace;
 8. zakázalo vedení Včelpo, spol. s r.o. mediální výstupy, které budou nadále realizovány pouze prostřednictvím ČSV;
 9. zakázalo společnosti Včelpo, s.r.o. používat značku Český med u nově plněných šarží a zvážit další používání značky Dědečkův med;
 10. zakázalo společnosti Včelpo, spol. s r.o. zpracovávat med od dodavatelů, od nichž mohl pocházet závadný med (dle míchacích protokolů závadných šarží);
 11. uložilo řediteli Včelpo, spol. s r.o. nepodepisovat smlouvy s řetězcí na rok 2016 bez vyjádření valné hromady;
 12. s okamžitou platností odvolalo dozorčí radu s tím, že nová dozorčí rada bude jmenována novým PRV v lednu 2016;
 13. za rok 2015 nepřiznalo odměnu členům dozorčí rady a pozastavilo mimořádnou odměnu řediteli Včelpo, spol. s r.o.

Dne 27. 11. 2015, nezávisle na rozhodnutí KVS pro Jihomoravský kraj, které v tu dobu nebylo ještě doručeno na sekretariát RV ČSV, z. s., přijalo PRV ČSV, z. s. hlasováním per rollam opatření k okamžitému zastavení distribuce všech živočišných produktů společnosti Včelpo, spol. s r.o., která by mohla obsahovat rezidua zakázaných látek (antibiotik).

Dne 30. 11. 2015 provedli ve společnosti Včelpo, spol. s r.o. kontrolu dva pověřeni členové ČSV, z. s., a to doc. Ing. Jaroslav Hrabák, Ph.D. a plk. MUDr. Radek Hubáč. Dne 3. 12. 2015 kontrolu na místě provedl JUDr. Karel Brückler, předseda ČSV, z. s. Na základě šetření dospěli k následujícím závěrům:

1. příčina problému je systémová. Výkupci odebírají med od včelařů i ve velmi malém množství. Nikde není uchováván kontrolní vzorek z každého přepravního obalu (sudu). Med si od výkupců zpracovatel odváží bez plombování. Dokázat původ medu je právně nemožné;
2. dosud nebyla nastavena úplná dohledatelnost suroviny – odebíraného medu;
3. v případě, že výkupce – dodavatel firmy Včelpo, spol. s r.o. deklaruje původ medu jako český, byla dosavadní spolupráce založena pouze na ujištění dodavatele;
4. po předchozí pylové aféře (jaro 2015) nebyla učiněna dostatečná opatření, která by zabránila kontaminaci medu deklarovaného jako český medy zahraničními, ač byla tato opatření valnou hromadou společnosti Včelpo, spol. s r.o. uložena.

Dne 8. 12. 2015 uložilo PRV ČSV, z. s. řediteli společnosti Včelpo, spol. s r.o. zakoupit vybavení pro stanovení antibiotik v medu pomocí metody ELISA (investice v řádu cca. 100 000 Kč) tak, aby tato vyšetření mohla být okamžitě prováděna u všech šarží medu a u medu vykupovaného od dodavatelů. Všechny šarže medů budou vždy vyšetřovány na přítomnost zakázaných látek.

Závěry:

1. PRV ČSV, z.s. přijalo sérii komplexních nápravných opatření, která by měla vyloučit distribuci medů s příměsí zakázaných látek firmou Včelpo, spol. s r.o.
2. PRV ČSV, z.s. konstatovalo selhání vedení firmy Včelpo, spol. s r.o. a dozorčí rady v oblasti kontroly kvality. Dozorčí radu Včelpo, spol. s r.o.. odvolalo PRV ČSV, z.s. ve funkci valné hromady ke dni 20. 11. 2015
3. PRV ČSV, z.s. je přesvědčeno, že med se zjištěným obsahem antibiotik pochází především ze třetích zemí, a to pravděpodobně z Číny a Ukrajiny. Tento med byl ze strany dodavatelů společnosti Včelpo, spol. s r.o. podvodně deklarován jako med pocházející z České republiky nebo jako zahraniční medy s certifikátem prokazující soulad suroviny s právem EU a České republiky
4. Nově zvolenému PRV ČSV, z.s. dává ke zvážení přijmout další personální opatření ve společnosti Včelpo, spol. s r.o.
5. PRV ČSV, z.s. doporučuje nově zvolenému vedení ČSV, z.s. provést hloubkový audit ve společnosti Včelpo, spol. s r.o.
6. PRV ČSV, z.s. doporučuje nově zvolenému vedení ČSV, z.s. požádat Ministerstvo zemědělství ČR a Státní veterinární správu o zajištění účinné kontroly dovážených medů ze zemí s dříve prokázaným obsahem zakázaných látek
7. PRV ČSV, z.s. konstatuje selhání kontrolních mechanismů při dovozu medu ze třetích zemí. Problém přítomnosti zakázaných látek byl také nezávisle diskutován na jednání COPA-COGECA v Bruselu

V Praze dne 11. 12. 2015

JUDr. Karel Brückler
předseda

Milan Petruš
tajemník